

Начало > Предприемане на съдебни действия > Европейския съдебен атлас по гражданскоправни въпроси > Развод и законна раздяла

Развод и законна раздяла

Национална информация относно Регламент (ЕС) № 1259/2010

Обща информация

Европейският съюз си е поставил за цел да развие пространство на свобода, сигурност и правосъдие като приема мерки в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение. В същото време увеличаването на мобилността на гражданите в рамките на вътрешния пазар изисква по-голяма гъвкавост и правна сигурност.

Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета от 20 декември 2010 година относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла (наречен „Регламент Рим III“) предоставя на гражданите съответни решения по отношение на правната сигурност, предвидимостта и гъвкавостта, защитава по-слабия партньор в бракоразводните производства и предотвратява надпреварата в избора на съд. С него се спомага за избягването на сложни, дълги и болезнени производства.

По-конкретно Регламент (ЕС) № 1259/2010 позволява на международните двойки да се споразумеят предварително кое право да се прилага спрямо развода или законната им раздяла, стига това право да е правото на държавата членка, с която имат по-тясна връзка. В случай, че двойката не може да постигне съгласие, съдиите могат да използват обща формула, за да определят чие право ще се прилага.

Регламентът, от друга страна, не се прилага по отношение на следните въпроси: правоспособността на физическите лица; съществуването, действителността и признаването на брака; унищожаването на брака; имената на съпрузите; имуществените последици от брака; родителската отговорност; задълженията за издръжка и попечителство и наследяване. Той също така не засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност. Регламентът е инструмент за осъществяване на засилено сътрудничество между участващите държави членки. Засиленото сътрудничество позволява на група от поне девет държави членки да прилагат мерки в една от областите, обхваната от Договорите, в които Съюзът не разполага с изключителна компетентност. Съгласно член 331 от ДФЕС участващите държави членки си запазват правото да се присъединят към вече установено засилено сътрудничество, което е в ход.

Европейският портал за електронно правосъдие съдържа информация за прилагането на Регламента.

Засилено Сътрудничество

На 12 юли 2010 г. Съветът прие [Решение 2010/405/ЕС](#), с което се разрешава засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла между Белгия, България, Германия, Испания, Франция, Италия, Латвия, Люксембург, Унгария, Малта, Австрия, Португалия, Румъния и Словения.

Вследствие на това гореспоменатите 14 държави членки, участващи в засиленото сътрудничество, приеха [Регламент \(ЕС\) № 1259/2010](#) на Съвета, който започна да се прилага на 21 юни 2012 г.

На 21 ноември 2012 г. Комисията прие [Решение 2012/714/ЕС](#) за потвърждаване участието на Литва в засиленото сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла. В това решение се предвижда, че Регламент (ЕС) № 1259/2010 ще се прилага към Литва от 22 май 2014 г.

На 27 януари 2014 г. Комисията прие [Решение 2014/39/ЕС](#) за потвърждаване на участието на Гърция в засиленото сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла. В това решение се предвижда, че Регламент (ЕС) № 1259/2010 ще се прилага към Гърция от 29 юли 2015 г.

На 10 август 2016 г. Комисията прие [Решение \(ЕС\) 2016/1366](#), с което се потвърждава участието на Естония в засиленото сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла. В това решение се предвижда Регламент (ЕС) 1259/2010 да се прилага за Естония от 11 февруари 2018 г.

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Връзки по темата

[АРХИВИРАН уебсайт на Европейския съдебен атлас \(закрит на 30 септември 2017 г.\)](#)

Последна актуализация: 09/10/2020

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Белгия

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Белгийското законодателство не предвижда специфични изисквания за форма на споразуменията за избор на приложимо право в съответствие с член 7, параграфи 2—4 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Що се отнася до правилата за избор на приложимото право, в член 55, параграф 2, алинея 3 от белгийския Кодекс на международното частно право (*Wetboek van internationaal privaatrecht/Code de droit international privé*) се предвижда, че изборът трябва да бъде направен при първото явяване пред съда (Закон за Кодекса на международното частно право от 16 юли 2004 г., *Belgisch Staatsblad/Moniteur belge* от 27 юли 2004 г., в сила от 1 октомври 2004 г.).

Последна актуализация: 28/07/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Германия

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Съгласно германското право (член 46(е)(1) от EGBGB) и във връзка с член 7, параграфи 2—4 от Регламент (ЕС) № 1259/2010 споразуменията за избор на приложимо право трябва да бъдат изготвени в нотариално заверена форма. Член 127(а) от Гражданския кодекс се прилага mutatis mutandis.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Според германското право (член 46(е)(2) от EGBGB) съпрузите могат да изберат приложимото право в съответствие с член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1259/2010 до приключване на съдебното производство пред първоинстанционния съд.

Последна актуализация: 15/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Естония

Член 7, параграфи 2 —4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Съгласно член 641, алинеи 2 и 3 от [Закона за семейството](#) съпрузите могат в съответствие с Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета да сключат споразумение относно приложимото право при развод лично в нотариално заверена форма или по време на съдебно производство, като в последния случай вписването на споразумението в съдебния протокол замества нотариално заверената форма.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Съгласно член 641, алинея 4 от [Закона за семейството](#) съпрузите могат да сключат споразумение и да изменят вече сключено споразумение по всяко време до приемането на искането за развод от нотариуса или, в рамките на съдебно производство, до приключването на предварителното производство, или, в рамките на писмено производство, до изтичането на срока за подаване на искания.

Последна актуализация: 20/04/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Гърция

След изявление по въпроса, направено от Гърция, в решението си от 27.1.2014 г. (ОВ L 23, стр. 41) Европейската комисия потвърди участието на Гърция в засиленото сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла, установено с Регламент (ЕС) № 1259/2010 („Рим III“).

Съгласно посоченото Решение, Регламент (ЕС) № 1259/2010 се прилага спрямо Гърция от 29 юли 2015 г.

Член 7, параграфи 2 —4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Гръцкото законодателство не съдържа специални разпоредби относно изискванията за форма за споразуменията относно избора на приложимо право съгласно член 7, параграфи 2 — 4 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Гръцкото законодателство не съдържа специални разпоредби относно възможността съпрузите да определят приложимото право съгласно член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Последна актуализация: 01/12/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Испания

Член 7, параграфи 2 —4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Испанското законодателство предвижда допълнителни изисквания за форма за споразуменията за избор на приложимо право, съгласно посоченото в член 7, параграфи 2 — 4 от Регламент (ЕС) № 1259/2010, а именно: изборът на приложимо право трябва да бъде направен под формата на автентичен документ с изпълнителна сила (т.е. пред нотариус) или на „documento auténtico“ — документ със заверка на подписите и датата (т.е. документ, чиито дата и подписи на страните са неоспорими, дори той да не е под формата на нотариален акт).

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Съгласно испанското законодателство съпрузите не могат да определят приложимото право пред съда в хода на съдебното производство.

Последна актуализация: 25/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Франция

Член 7, параграфи 2 —4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Регламентът предвижда три изисквания за форма, за да е действително споразумението за избор на приложимото право: то трябва да е в писмена форма, датирано и подписано от страните.

Наред с това обаче, той запазва възможността държавите да предвиждат допълнителни изисквания за форма и посочва по какъв начин се налагат тези изисквания в зависимост от положението на съпрузите.

Във френското право няма разпоредби относно изискванията за форма, които трябва да са спазени, за да е действително споразумението за избор на право при развод или законна раздяла. Поради това Франция не е направила декларация по член 17, параграф 1, буква а).

Следователно съпрузите са свободни да се обърнат, ако желаят, към специалиста, който смятат, че ще може да им даде най-полезна информация.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Споразумението, с което съпрузите определят правото, приложимо за развода или законната им раздяла, може да бъде сключено или изменено във всеки един момент, но най-късно в момента на сезиране на съда.

Ако обаче правото на сезирания съд предвижда това, приложимото право може да бъде определено от съпрузите и пред съда в хода на съдебното производство (член 5, параграфи 2 и 3).

Във френското право тази възможност не е изрично уредена. Поради това Франция не е направила декларацията по член 17, параграф 1, буква б). Последна актуализация: 09/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Латвия

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Латвийското право не налага допълнителни формални изисквания спрямо споразуменията за избор на право, освен предвидените в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Латвийското право не предвижда възможност за избор на приложимо право пред съда по време на производството.

Последна актуализация: 16/04/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Литва

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Литовското национално право не предвижда допълнителни формални изисквания за споразуменията относно приложимото право при развод и законна раздяла.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Литовското национално право не предвижда възможност за определяне на приложимото право при развод и законна раздяла пред съда в хода на съдебното производство.

Последна актуализация: 13/04/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Люксембург

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Понастоящем в Люксембург няма допълнително изискване за форма.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

В Люксембург не е предвидена възможност за определяне на приложимото право пред съда в хода на съдебното производство.

Последна актуализация: 24/04/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Унгария

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

По отношение на избора на приложимо право не се прилагат допълнителни изисквания за форма извън предвидените в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Съпрузите могат да изберат приложимото право най-късно в подготвителната фаза на съдебното производство и в определения от съда срок.

Последна актуализация: 04/01/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Австрия

Член 7, параграфи 2—4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Австрийското право не предвижда допълнителни изисквания за форма за споразуменията относно избора на приложимо право във връзка с член 7, параграфи 2—4 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Съгласно австрийското право (§ 11(3) от IPRG) съпрузите могат да изберат приложимото право в съответствие с член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1259/2010 и пред съда в хода на съдебното производство, при условие че изборът на право е направен изрично, а не само се подразбира от поведението.

Последна актуализация: 25/03/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Португалия

Член 7, параграфи 2 —4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Нищо за съобщаване.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Нищо за съобщаване.

Последна актуализация: 25/02/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Приложимо право при развод и законна раздяла - Румъния

Член 7, параграфи 2 —4 – Формални изисквания по отношение на споразуменията за избор на приложимо право

Няма допълнителни формални изисквания, приложими за споразуменията относно избора на приложимо право, освен посочените в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1259/2010.

Член 5, параграф 3 – Възможност за определяне на приложимото право в хода на съдебното производство

Съгласно румънското право съпрузите могат да определят приложимото право при развод и след сезирането на съда, но не по-късно от датата на първото заседание, на което съпрузите са били законно призовани.

Съответните текстове от Гражданския кодекс са възпроизведени по-долу:

Член 2598.

Дата на споразумението за избор на приложимо право

(1) Споразумението за избор на приложимо право при развод може да бъде сключено или изменено най-късно до датата, на която компетентният орган е бил сезиран с молба за развод.

(2) Съдът обаче може да вземе предвид споразумението между съпрузите най-късно до датата на първото заседание по делото, на което страните са били законно призовани.

Член 2599.

Форма на споразумението за избор на приложимо право

Споразумението за избор на приложимо право при развод трябва да бъде сключено в писмена форма и трябва да бъде подписано и датирано от съпрузите.

Последна актуализация: 01/07/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.